

Ukrainan pakolaisten vastaanottamisen tilanne

Kuntajohtajakokous 08.03.2023 § 2

Erityisasiantuntija Tiina Järvinen sisäministeriöstä kertoi Ukrainan pakolaisten tilanteesta ja kotipaikan saamisen vaikutuksista. Ukrainasta sotaa paenneet ovat jättäneet yli 50 000 tilapäisen suojelun hakemusta Suomessa. Lukumäärät ovat hiukan laskeneet aiemmasta, eivätkä talviolosuhteet ole erityisesti vaikuttaneet lukumääriin. Aiemmasta käytännöstä poiketen tulijat ovat hakeutuneet vastaanottokeskuksiin yksityisen majoituksen sijaan.

Ulkomaalaislain tuoreen muutoksen perusteella tilapäinen suojelu voi olla voimassa niin kauan kuin se on voimassa EU-tasolla. Direktiivissä on säädetty kolmen vuoden maksimijasta. Vielä ei ole olemassa ratkaisua miten toimitaan, kun EU-tason mahdollisuus suojeluun päättyy.

Ensimmäisillä Ukrainan pakolaisilla on täytynyt kotipaikan saamisen edellytykset. Kotipaikan hakeminen on sinänsä vapaaehtoista ja heillä on myös oikeus jäädä vastaanottopalveluiden piiriin. Kotipaikan saava henkilö siirtyy pois vastaanotosta, jolloin hänen on haettava oma asuntonsa. Hänen sote-palveluistansa vastaa hyvinvointialue. Myös oppivelvollisuus käynnistyy. Kotoutumislain muutoksen (25.11.2022/936) perusteella kunnilla ja hyvinvointialueilla on oikeus saada korvausta kustannuksistaan maaliskuun alusta lukien.

Ukrainalaisten profiili poikkeaa muista turvapaikanhakijoista sillä, että heistä suurin osa on naisia ja lapsia, mikä vaikuttaa siihen, että heidän arvioidaan kiinnittyvän nykyisille sijaintipaikkakunnilleen, vaikka siirtymää pääkaupunkiseudulle oletetaan tapahtuvankin.

Kuntajohtajat ilmaisivat huolen pääkaupunkiseudulle kohdistuvasta muutosta. Järvinen kertoi, että digi- ja väestövirasto selvittää asiaa ja tilastokeskus toimittaa kuukausitilastoa kotikunnista. Tilastoja on tarkoitus tuottaa viikoittain.

Lopuksi puheenjohtaja totesi, että kyse on erittäin tärkeästä asiasta kuntien varautumisen kannalta.

Merkittiin tilannekatsaus tiedoksi.